

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง
Comparison on Costs and Returns from Farming the Seabass, Tilapia,
and Yellow Catfish

ณิชภาพร บุญรัตน์^{1*}, ซอฟวาน สะตอปา² และตอริก หมาดจามัง²
¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
²นักศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Nichapat Boonyarat¹, Sofwan Sotopa² and Torik Madjamang²

¹Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Management Science, Songkhla Rajabhat University

²Student of Bachelor of Accounting Program, Songkhla Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: nichapaboony@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาต้นทุนการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองและ 2) เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าของกิจการเลี้ยงปลากะพง เจ้าของกิจการเลี้ยงปลานิล และเจ้าของกิจการเลี้ยงปลากดเหลือง อย่างละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนการเลี้ยงปลากะพง, ปลานิล และปลากดเหลือง 35,382.3, 67,764.29 และ 16,420.63 บาท/กระชัง ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลากะพง, ปลานิล และปลากดเหลือง คิดเป็นร้อยละ 16.17, 54.95 และ 69.06 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ต้นทุน, ผลตอบแทน, เลี้ยงปลา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the cost of raising seabass, tilapia and yellow catfish, and 2) to analyze the returns from raising the seabass, tilapia and yellow catfish. Sample groups were 30 owner farming each. The results showed the cost of raising seabass, tilapia and yellow catfish was 35,382.31, 67,764.29, and 16,420.63 baht/coop, respectively. The yields on seabass, tilapia and yellow catfish were 16.17, 54.95, and 69.06 percent, respectively.

Keywords: Cost, Return, Fish farming

บทนำ

ปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง เป็นสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพาะเลี้ยงได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อทดแทนการจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งนับวันจะหาได้ยาก

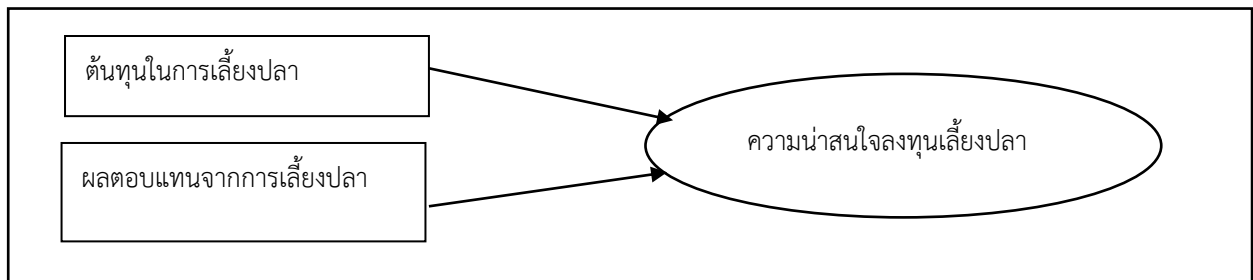
คุณภาพของปลาที่ได้จากการเพาะเลี้ยงมีความสดและเนื้อปลาขาว รสชาติอร่อย จึงเป็นที่นิยมบริโภค โดยเฉพาะตลาดในประเทศ แหล่งเลี้ยงมักจะอยู่ใกล้แหล่งจำหน่าย เช่น ปลาที่เลี้ยงในจังหวัดฉะเชิงเทราที่เลี้ยงเพื่อการบริโภคในภาคกลางและภาคเหนือ ส่วนภาคใต้ เลี้ยงเพื่อการบริโภคในจังหวัดทางภาคใต้ ได้แก่ สงขลา ภูเก็ต พังงา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ด้วยความเหมาะสมด้านภูมิศาสตร์และปริมาณการบริโภคเพื่อสุขภาพ ทำให้ปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองจากการเพาะเลี้ยงสามารถจำหน่ายได้ราคาดี จึงมีการพัฒนาและขยายการเลี้ยงมากทั้งในกระชัง และในบ่อดิน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการเพาะเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองว่า ควรมีสัดส่วนการลงทุนเท่าไร

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง
2. เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง

ขอบเขตเนื้อหา

งานวิจัยนี้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลาบริโภค อันจะนำไปสู่ความน่าสนใจลงทุนเลี้ยงปลาชนิดเดียวหรือเลือกผสมผสาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

ต้นทุนการผลิตมี 2 ลักษณะ คือ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ สำหรับต้นทุนคงที่แบ่งเป็นจ่ายด้วยเงินสดและไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด ส่วนต้นทุนผันแปรเป็นค่าใช้จ่ายที่ลงทุนในการผลิตโดยเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามปริมาณที่ผู้ผลิตตัดสินใจผลิต ต้นทุนผันแปรในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ค่าพันธุ์สัตว์น้ำ ค่าอาหารปลา ค่ายากำจัดศัตรูปลา ค่ากระแสไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าแรงงาน เป็นต้น ต้นทุนคงที่ที่มีขึ้นเสมอไม่ว่าจะผลิตหรือไม่ ผู้ผลิตจึงเสียค่าใช้จ่ายลงทุนคงที่ในจำนวนเงินเท่ากันทุกงวดไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของกระชัง ดอกเบี้ยเงินกู้ ต้นทุนรวมทั้งหมดจึงเป็นผลรวมของต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ (ศิริธร รัมโพธิ์ และประพันธ์ศักดิ์ บุรณะประภา, 2550; อติพร ลาภวิไล, 2556)

อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นแก่เงินลงทุน เป็นการประเมินความคุ้มค่าของทุนในการเพาะเลี้ยงปลา โดยการหาผลต่างของมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนเบื้องต้นที่เกิดขึ้นแก่ทุนในแต่ละปี และในอนาคตตลอด

อายุของการดำเนินงานกับมูลค่าปัจจุบันของเงินทุนที่นำไปใช้ในการสร้างสินทรัพย์ประเภททุน ณ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการเลี้ยงปลา รายได้ของเกษตรกรที่อยู่รอบทะเล (ณัฐธินิน เอื้อศิลป์ และช่อพกา ดวงมณี, 2564; อติญา วงศ์วิทย์วิโชติ, กุลภา กุลดิลก และเดชรัตน์ สุขกำเนิด, 2564; กลุ่มเศรษฐกิจการประมง, 2564; เทพบุตร เวชกามา, วุฒิชัย อ่อนเอี่ยม, วาสนา อากรรัตน์ และรัชกร อรชุน, 2565)

ปลากะพง

ปลากะพง เป็นปลาทะเลที่สามารถปรับตัวให้อยู่ในน้ำจืดหรือน้ำกร่อยได้ อยู่ในวงศ์ปลากะพงขาว มีรูปร่างลำตัวหนา ด้านข้างแบน หัวโต จงอยปากค่อนข้างยาวและแหลม นัยน์ตาโต ปากกว้างยึดหดได้ มุมปากอยู่เลยไปทางหลังของนัยน์ตา ฟันเป็นเขี้ยวอยู่ที่ขากรรไกรบนและล่าง ขอบกระดูกแก้มเป็นหนามแหลม ขอบกระดูกกระพุ้งเหงือกแข็งและคม ทางมีขนาดใหญ่และแข็งแรง เกล็ดใหญ่มีขอบหยักเป็นหนาม เมื่อลูบจะสากมือ ครีบหลังอันแรกมีก้านครีบเป็นหนามแข็ง ปลายแหลม อันที่สองเป็นครีบบอ่อนมีขนาดใกล้เคียงกัน ครีบใหญ่ปลายกลมมน พื้นลำตัวสีขาวเงินปนน้ำตาล แนวสันท้องสีขาวเงินมีขนาดความยาวประมาณ 20-40 เซนติเมตร พบใหญ่สุดถึง 2 เมตรหนักได้ถึง 60 กิโลกรัม โดยปลากะพงในทะเลจะมีขนาดใหญ่กว่าปลากะพงในน้ำจืด พบปลากะพงทะเลกระจายทั่วไปตามแนวชายฝั่งของทวีปเอเชียถึงตอนเหนือของออสเตรเลีย ปลากะพงอพยพไปมาระหว่างทะเลกับน้ำจืด พ่อแม่ปลากะพงจะว่ายจากชายฝั่งเข้ามาวางไข่ในป่าชายเลนและปากแม่น้ำ กระทั่งลูกปลากะพงฟัก และเติบโตแข็งแรงจึงจะว่ายกลับสู่ทะเล (วัฒนภา วัฒนกุล, อุไรวรรณ วัฒนกุล และเจษฎา อิศหะ, 2561; อภิชาติ ภาวนา, สมชาย หวังวิบูลย์กิจ และนงนุช เลหาะวิสุทธิ์, 2560)

ปลานิล

การเลี้ยงปลาในกระชังเป็นรูปแบบการเลี้ยงที่ให้ผลผลิตสูง เป็นการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำทั่วไปให้เกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้ผู้ไม่มีที่ดินทำกินสามารถเลี้ยงปลาได้ หากปล่อยปลาในอัตราที่เหมาะสมจะทำให้ปลามีอัตราการเจริญเติบโตที่ดีขึ้น ช่วยลดระยะเวลาการเลี้ยงให้สั้นลง นอกจากนี้ ยังสะดวกในการดูแลจัดการ เคลื่อนย้าย รวมถึงการเก็บผลผลิต และมีการลงทุนต่ำกว่ารูปแบบการเลี้ยงอื่นในขณะที่จะได้รับผลตอบแทนต่อพื้นที่สูง อย่างไรก็ตาม การเลี้ยงปลานิลในกระชังด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียวทำให้สิ้นเปลืองในการลงทุน การเลือกสถานที่บริเวณซึ่งทำการเลี้ยงปลาในกระชังต้องมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี คุณภาพน้ำเป็นสิ่งสำคัญ โดยปกติแหล่งน้ำที่จะนำมาเลี้ยงปลาในกระชังควรมีความสมบูรณ์ (กรมประมง, 2553; เพียงแข ภูผายาง, นราศักดิ์ ภูผายาง และสัญญาชัย รำเพยพัด, 2564)

ปลากดเหลือง

ปลากดเหลืองเป็นปลาน้ำจืดที่ไม่มีเกล็ด ลำตัวกลมยาว หัวค่อนข้างแบนเรียวยาวเป็นรูปกรวย กระดูกท้ายทอยยาวถึงโคนครีบหลัง ปากกว้าง ขากรรไกรแข็งแรง มีฟันซี่เล็ก ๆ สันปลายแหลมเป็นกลุ่มหรือเป็นแผ่นบน ขากรรไกรบน ขากรรไกรล่าง และบนเพดานปาก ครีบไขมันเจริญดีมีสีคล้ำหรือดำแตกต่างจากสีของลำตัวอยู่บนหลังตามส่วนท้ายของลำตัว ลักษณะสีของลำตัวจะเปลี่ยนไปตามอายุขนาด และแหล่งที่อยู่อาศัย ถิ่นอาศัยในพื้นที่จังหวัดสกลนคร พบการแพร่กระจายทั่วไปตามแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งแหล่งน้ำเปิดและแหล่งน้ำปิดในประเทศไทยนั้นพบแพร่กระจายอยู่ทั่วไป ตั้งแต่ลุ่มน้ำแม่กลองจนถึงลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำเจ้าพระยา นิัยการกินอาหารของปลากดเหลืองจัดเป็นปลาประเภทปลากินเนื้อ หากกินในเวลากลางวันมีกระเพาะอาหารที่มีลักษณะเป็นถุงตรงยาว ผันหงายสีขาวขุ่น การกินอาหารในธรรมชาติ เช่น ปลาขนาดเล็ก ตัวอ่อนแมลงหรือ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

แมลงในน้ำ กุ้งน้ำจืด เศษพันธุ์ไม้น้ำ หอยฝาเดียว เป็นต้น (พงศเทพ อัครชนกุล, 2561; กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพัฒนาธุรกิจ, 2565)

ในภาคใต้ เส้นทางที่ลำน้ำในคลองอู่ตะเภาไหลผ่านจากอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นเส้นทางที่พุ่งตรงไปยังอำเภอหาดใหญ่ผ่านสู่ทะเล ระยะทางยาวมากพอจะเป็นลำน้ำที่มีระบบนิเวศอุดมสมบูรณ์ ผู้คนที่อาศัยอยู่ตามแนวคลองอู่ตะเภาใช้ชีวิตที่อาศัยลำน้ำสายนี้เพื่อการดำรงชีพ ปลาเกล็ดเหลืองเป็นปลาพื้นถิ่นที่พบในคลองอู่ตะเภา ในอดีตพบมาก แต่ปัจจุบันลดจำนวนลงตามสภาพภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ชาวบ้านนิยมนำมาประกอบอาหาร โดยเฉพาะการทอด และนำไปใส่ในแกงเหลือง หรือแกงส้มของภาคใต้ ด้วยคุณสมบัติของเนื้อปลาที่มีไขมันมาก เนื้อนิ่ม หนังปลามีสีเหลือง (อนุพงศ์ แสงอรุณ และวุฒิ ทักษิณธรรม, 2562; สุจิต เมืองสุข, 2564)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เลี้ยงปลากะพง, ปลานิล และปลากดเหลือง ใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัย โดยใช้ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ตลอดจนอัตราผลตอบแทน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวทางการลดต้นทุนของการเพาะเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (ณัฐธยาน์ อ่อนแก้ว, 2564), การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลากะพงจังหวัดสงขลา (กลุ่มเศรษฐกิจการประมง, 2564), ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลากะพง ตำบลเกาะยอจังหวัดสงขลา (ชลมา หนุ่ยโตด และเสาวลักษณ์ จันทร์ประสิทธิ์, 2563), การวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงปลากะพงขาว กรณีศึกษาการเลี้ยงปลากะพงขาวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เทพบุตร เวชกามา, วุฒิชัย อ่อนเอี่ยม, วาสนา อากรรรัตน์ และรัชกร อรชุน, 2555)

ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินในตำบลบ้านเป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง (จิรนนท์ บุญพัฒนสมัย, อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ และสุดาวดี มีเพ็ชรทาน, 2565), ต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขง (จังหวัดหนองคาย) ระหว่างปีการผลิต 2562 (ณัฐธยาน์ อ่อนแก้ว และช่อพกา ดวงมณี, 2564), ต้นทุน ผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิล ในจังหวัดสกลนคร (สิทธิชัย สะทะโชติ, เกตุณภัส ศรีไพโรจน์, อรพินท์ จินตสถาพร และศรีน้อย ชุ่มคำ, 2563)

การเลี้ยงปลากดเหลืองในบ่อดินด้วยอัตราการปล่อยต่างกัน (ปรเมษฐ์ มุสิกการุณ, อุไรวรรณ ชำนาญเวช, สุขาวดี จารุรัชต์อึ้ง และวรรณนัท ทิรัญชอุหะ, 2564), การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดอ่างทอง (ณรงค์ เลียนรงค์, 2562)

ผลการสังเคราะห์

แบ่งเป็นศึกษาต้นทุนของการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล ปลากดเหลือง และคำนวณอัตราผลตอบแทนเป็นร้อยละของการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง ต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ได้ใช้จ่ายเป็นเงินสด ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา-กระชัง และค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์อื่น ต้นทุนคงที่รวม 1,110.34, 1,110.89 และ 982.61 บาท/กระชัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดของปลาพบว่า ใช้ต้นทุนคงที่ใกล้เคียงกัน อยู่ที่ประมาณหนึ่งพันบาท ส่วนต้นทุนผันแปรรวม 34,271.97, 66,653.40 และ 15,420.02 บาท/กระชัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดของปลาเรียงตามลำดับต้นทุน

ผันแปรรวมจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล, ปลากระพง และปลากดเหลือง ประกอบด้วยส่วนใหญ่คือ ค่าอาหารปลา ต้นทุนการเลี้ยงทั้งหมด 35,382.31, 67,764.29 และ 16,420.63 บาท/กระชัง ตามลำดับ โดยเรียงลำดับตามต้นทุนทั้งหมดจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากระพง และปลากดเหลือง

การเปรียบเทียบที่มาของผลตอบแทนการลงทุนเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง โดยปลากระพงและปลานิล ใช้อาหารเม็ด ส่วนปลากดเหลืองใช้อาหารเนื้อซึ่งเป็นปลาเบ็ด เปรียบเทียบในกระชังที่นิยมเลี้ยงขนาดใกล้เคียงกัน ปล่อยุ่กพันธุ์ปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลืองในอัตราที่หนาแน่นเฉลี่ย 450, 2,500 และ 1,000 ตัวต่อกระชัง ตามลำดับ ลักษณะการเลี้ยงของเกษตรกรใช้แรงงานครัวเรือนเป็นหลัก ในช่วง 1 - 2 เดือนแรก อัตรารอดของการเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลืองร้อยละ 78.07, 83.33 และ 82.00 ตามลำดับ เรียงลำดับอัตราการรอดของการเลี้ยงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากดเหลือง และปลากระพง ขนาดผลผลิตโดยเฉลี่ยที่จับปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง 900, 800 และ 540 กรัมต่อตัว ตามลำดับ ผลผลิตเฉลี่ยของปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลืองต่อกระชัง 316.18, 1500.00 และ 462.38 กิโลกรัม ตามลำดับ เรียงลำดับผลผลิตรวมกิโลกรัมต่อกระชังจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากดเหลือง และปลากระพง

ราคาจำหน่ายซึ่งเป็นราคาผลผลิตที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง 130, 70 และ 35.48 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง 41,103.40, 105,000.00 และ 16,403.00 บาท/กระชัง ตามลำดับ เรียงลำดับรายได้จากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากระพง และปลากดเหลือง กำไรเฉลี่ยของการลงทุนเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง 5,721.09, 37,235.71, 11,340 บาทต่อกระชัง ตามลำดับ ดังนั้น อัตราผลตอบแทนการลงทุนเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลืองต่อกระชัง 16.17, 54.95, 69.06 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลากดเหลือง ปลานิล และปลากระพง

บทสรุป

งานสังเคราะห์ผลการวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง พบว่า ต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ได้ใช้จ่ายเป็นเงินสด ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา-กระชัง และค่าเสื่อมราคา-อุปกรณ์อื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดของปลาพบว่า ใช้ต้นทุนคงที่ใกล้เคียงกัน อยู่ที่ประมาณหนึ่งพันบาท ต้นทุนผันแปรรวม 34,271.97, 66,653.40 และ 15,420.02 บาท/กระชัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดของปลาเรียงตามลำดับต้นทุนผันแปรรวมจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล, ปลากระพง และปลากดเหลือง ประกอบด้วยส่วนใหญ่คือ ค่าอาหารปลา ต้นทุนการเลี้ยงทั้งหมด 35,382.31, 67,764.29 และ 16,420.63 บาท/กระชัง ตามลำดับ โดยเรียงลำดับตามต้นทุนทั้งหมดจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากระพง และปลากดเหลือง

งานสังเคราะห์ผลการวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบผลผลิตจากการเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง พบว่า ผลตอบแทนการลงทุนเลี้ยงปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลือง โดยปลากระพงและปลานิล ใช้อาหารเม็ด ส่วนปลากดเหลืองใช้อาหารเนื้อซึ่งเป็นปลาเบ็ด เปรียบเทียบในกระชังที่นิยมเลี้ยงขนาดใกล้เคียงกัน ปล่อยุ่กพันธุ์ปลากระพง ปลานิล และปลากดเหลืองในอัตราที่หนาแน่นเฉลี่ย 450, 2,500 และ 1,000 ตัวต่อกระชัง ตามลำดับ ลักษณะการเลี้ยงของเกษตรกรใช้แรงงานครัวเรือนเป็นหลัก ในช่วง 1 - 2 เดือนแรก

อัตราการรอดของการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองร้อยละ 78.07, 83.33 และ 82.00 ตามลำดับ เรียงลำดับอัตราการรอดของการเลี้ยงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากดเหลือง และปลากะพง ขนาดผลผลิตโดยเฉลี่ยที่จับปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง 900, 800 และ 540 กรัมต่อตัว ตามลำดับ ผลผลิตเฉลี่ยของปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองต่อกระชัง 316.18, 1500.00 และ 462.38 กิโลกรัม ตามลำดับ เรียงลำดับผลผลิตรวมกิโลกรัมต่อกระชังจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากดเหลืองและปลากะพง

ราคาจำหน่ายซึ่งเป็นราคาผลผลิตที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง 130, 70 และ 35.48 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง 41,103.40, 105,000.00 และ 16,403.00 บาท/กระชัง ตามลำดับ เรียงลำดับรายได้จากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลานิล ปลากะพง และปลากดเหลือง กำไรเฉลี่ยของการลงทุนเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลือง 5,721.09, 37,235.71, 11,340 บาทต่อกระชัง ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนการลงทุนเลี้ยงปลากะพง ปลานิล และปลากดเหลืองต่อกระชัง 16.17, 54.95, 69.06 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปลากดเหลือง ปลานิล และปลากะพง

เอกสารอ้างอิง

- กรมประมง. (2553). *การเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน*. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กันยายน 2553. 32 หน้า.
- กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพัฒนาธุรกิจ. (2565). *โครงการส่งเสริมอาชีพประมงกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ 2565*. กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กลุ่มเศรษฐกิจการประมง. (2564). *การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังจังหวัดสงขลา*. รายงานผลการศึกษา. กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง. มีนาคม 2564.
- จิรนนท์ บุพพัฒนสมัย, อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ และสุดาวดี มีเพ็ชรทาน. (2565). *ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินในตำบลบ้านเป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 32(1): 50-62. มกราคม-มิถุนายน 2565.
- ชลมา หนุ่ยโตด และเสาวลักษณ์ จันทร์ประสิทธิ์. (2563). *ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง กรณีศึกษา ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา*. วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 13(1): 103-176. มกราคม-มิถุนายน 2564.
- ณรงค์ เลี่ยนยงค์. (2562). *การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดอ่างทอง*. เอกสารวิชาการฉบับที่ 1/2562. สำนักงานประมงจังหวัดอ่างทอง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ณัฐธินัน อื้อศิลป์ และช่อพกา ดวงมณี. (2564). *ต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขง (จังหวัดหนองคาย) ระหว่างปีการผลิต 2562*. Journal of Business Economics and Communications. 16(3): 144-162. (September-December 2021).

- ณัฐธยาน์ อ่อนแก้ว. (2565). การศึกษาแนวทางการลดต้นทุนของการเพาะเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ตำบล เกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ส่วนหนึ่งของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เทพบุตร เวชกามา, วุฒิชัย อ่อนเอี่ยม, วาสนา อากรรัตน์ และรัชกร อรชุน. (2555). การวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงปลากะพงขาว กรณีศึกษาการเลี้ยงปลากะพงขาวในจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์. วารสารวิจัยเทคโนโลยีการประมง. 6(1): 103-114. มกราคม-มิถุนายน 2555.
- ประเมษฐ์ มุสิกการุณ, อุไรวรรณ ชำนาญเวช, สุชาติ จารุรัชต์อำรง และวรรณนัท หิรัญชุพพะ. (2564). การเลี้ยง ปลากดเหลืองในบ่อดินด้วยอัตราการปล่อยต่างกัน. เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 1/2564.
- พงศ์เทพ อัครธนกุล. (2561). การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงบูรณาการจากไม่ผล/ประมง/ปศุสัตว์: ทางเลือกใหม่ให้เกษตรกรสวนยางในเขตพื้นที่ริมแม่น้ำโขง. รายงานความก้าวหน้ารอบ 12 เดือน ประจำปีงบประมาณ 2561. ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพียงแข ภูผายาง, นราศักดิ์ ภูผายาง และสัญญา รำเพยพัท. (2564). ปัญหาการเลี้ยงปลานิลกระชังในเขื่อนลำ ปะทาว จังหวัดชัยภูมิ. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์. 8(4): 388-397. เมษายน 2564. [in Thai]
- วัฒนา วัฒนกุล, อุไรวรรณ วัฒนกุล และเจษฎา อีสหะ. (2561). ผลของการใช้กากเนื้อเมล็ดในปาล์มน้ำมัน ร่วมน้ำหนึ่งปลาเป็นส่วนผสมในอาหารปลากะพงขาวเพื่อลดต้นทุนการผลิต. รายงานการวิจัย. งบสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. งบประมาณแผ่นดินปี 2560. สิงหาคม 2561.
- ศิริธร ร่มโพธิ์ และประพันธ์ศักดิ์ บูรณะประภา. (2550). การลดต้นทุนการขนส่งสินค้าด้วยการใช้ NGV กรณีศึกษา หจก. ช่างไทย ชัพพลาย 2002. Prcx: eedings of the 2 UTCC Graduate Research Conference 2007. 12-13 May 2007. University of the Thai Chamber of Commerce, Building 5, Floor2-6 Bangkok. Thailand.
- สิทธิชัย สะทะโชติ, เกตุณัฐ ศรีไพโรจน์, อรพินท์ จินตสถาพร และศรีน้อย ชุ่มคำ. (2563). ต้นทุน ผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิล ในจังหวัดสกลนคร. วารสารแก่นเกษตร. 48(4): 727-732.
- สุจิต เมืองสุข. (2565). ปลากดเหลือง ปลาเฉพาะถิ่น เนื้อนิ่ม เกษตรกรเลี้ยงกระชังขาย ราคาดี. รายงานพิเศษ เทคโนโลยีชาวบ้าน. สืบค้นจาก https://www.technologychaoban.com/fishery-technology/article_105022. เผยแพร่เมื่อ 12 ธันวาคม 2564.
- อดิพร ลาภวิไล. (2556). การคำนวณต้นทุน และจุดคุ้มทุนของรายการนำเที่ยว: กรณีศึกษา รายการนำเที่ยว กรุงเทพฯ – พัทยา 6 วัน 5 คืน บริษัท ที แอนด์ ที ทราเวลเซอร์วิส แอนด์ เทรดดิ้ง จำกัด. รายงาน ฝึกงานส่วนหนึ่งของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น สถาบันเทคโนโลยีไทย – ญี่ปุ่น. https://www.technologychaoban.com/fishery-technology/article_105022. เผยแพร่เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

อติญา วงศ์วิทย์วิโชติ, กุลภา กุลติลล และเดชรัต สุขกำเนิด. (2564). การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของโครงการระบบส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลแบบแปลงใหญ่ในจังหวัดชลบุรี. *Khon Kaen Agriculture Journal*. 49(2): 430-441.

อนุพงศ์ แสงอรุณ และวุฒิ ทักษิณธรรม. (2562). การรายงานการพบปลากดเหลืองครั้งแรกในกลุ่มแม่น้ำสาละวิน ประเทศไทย. *วารสารแก่นเกษตร*. 4(ฉบับพิเศษ 1): 1305-1310.

อภิชาติ ภาวนา, สมชาย หวังวิบูลย์กิจ และนงนุช เลหาะวิสุทธิ์. (2560). การเสริมสารสกัดจากไบโชะครามในอาหารปลากะพงขาว. *วารสารเกษตรพระจอมเกล้า*. 35(3): 42-48.